

„national“ betød „sproglig national“; men naar det er Tilfældet, saa miste vi Landet, naar vi forlange, at dette skal være nationalt, og jeg sagde, at selv om Kongen kunde faae Slesvig til Eiberen, maatte han efter Udtrykkene i Adressen ikke tage det.

H. Olsen: Jeg skal kun bemærke, at jeg strax noterede, hvad det ærede Medlem sagde; men det er jo muligt, at det ærede Medlem ikke veed, hvad han sagde.

Morf: Denne Adresse udgiver sig for at være Svar paa Hans Majestæts Tale til Rigsdagen den 6te August; men jeg maa tilstaae, at ved at see den nærmere igjennem, forekommer det mig kun at være Begyndelsen af Adressen, hvorom dette kan siges. Det er ganske vist, at Adressen begynder med en Tak til Hs. Majestæt, fordi Allerhøiøstamme har behaget at aabne Rigsdagen, og jeg kan ingenlunde bele den Anstuelse, der er udtalt af det ærede Medlem for Dens Amts 2den Kreds (Køepstorf), at denne Deel af Adressen mindst kunde bifalbes. Dvertimod synes mig, at det for dem, som med mig have Noget tilovers for Grundloven af 1849, kun kan være hjært, at en saadan særlig Regjeringshandling har sundet Sted; thi den naturlige Følelse kan dog ikke være nogen anden, end at den Forsamling, der sidder i Kraft af Grundloven af 1849, dermed er bleven hædret af Hans Majestæt Kongen personlig fremfor nogen anden Forsamling. At talke derfor maa jeg mene er fuldkommen i sin Orden, og altsaa for saa vidt kunde jeg ganske slutte mig til den Taknemmelighedsfølelse, der i Adressen i saa Henseende er udtalt. Gaar man derimod videre frem i Adressen, saa synes mig, at hvad der i den bliver det Væsentlige neppe kan siges at være noget Svar paa Kongens Udtalelse. Hvad der er det Væsentlige i Adressen synes mig aabenbart at maatte være Erklæringen om, hvad Forsamlingen ønsker med Hensyn til den fremtidige Forfatningsordning; men der er det jo os Alle vitterligt, at der ikke i den kongelige Udtalelse forekommer Noget, hvorpaa dette kunde siges at være et Svar. Dersom det skulde betragtes som Svar paa Noget, saa synes mig, at det nærmest maa kaldes et Svar

paa et Foredrag, som vi om Forfatningsforholdene have hørt i en anden Forsamling fra Ministerbordet; men Adressen forekommer mig netop ogsaa af denne Grund at være uheldig, at man her vilde give Svar paa et saadant Foredrag, der ikke udgav sig for en Regjeringsudtalelse, og dette saameget mere, som det ved den Udtalelse, der her er foreslaaet, vilde indeholde, at Forsamlingen i ubetimelig Tid, erklærede en Conflict at være tilstede. Det er fremhævet af flere af de ærede Medlemmer, at den Tid ligger ikke forhaanden, da slige Spørgsmaal om de endelige Forfatningsforholds Ordning bør reises; og enten der nu i Forsamlingens Majoritet maatte være Uenighed tilstede med Regjeringen, eller ikke, om, hvorledes den endelige Forfatning skal være, saa forekommer det mig, at det ikke kan være ønskeligt paa nogen Maade, saalænge det ikke er nødvendigt, at ville constatere, at en saadan Conflict er tilstede. Jeg seer ikke rettere, end at, naar man indgiver en Adresse, hvori en Udtalelse forekommer, der næsten ikke kan ville Andet end constatere dette, saa foregriber man her en senere Tid. Det ærede Medlem, der er Ordfører for Forslagsstillerne, har udtrykkelig sagt til min ærede Nabo (Kampmann), at man ikke paa Forhaanden skulde udtale sig om, hvilke Paragrapher i den nuværende Forfatning der skulde udgaae; men er det ikke ligesaa urigtigt at udtale, at Intet skal kunne gaae ud, at man vil have det Hele i dets oprindelige Omfang, uden at man endnu veed, om de Factorer, der ere medvirkende i denne Retning, vilde give deres Samtykke dertil? Der er jo dog aabenbart tre Factorer idetmindste, som her have en sibeordnet Bestemmelsesret, nemlig Rigsdagen, Rigsraadet og Hans Majestæts Regjering. Alle disse maae komme til Enighed, forinden man kan faae den endelige Forfatning tilveiebragt, og nu paa Forhaand at udtale, at denne Forsamling vil stille sig paa den og den Maade til Sagen, det kan kun vise en Utilbøielighed til en Overenskomst, som jeg ikke troer er et Udtryk for denne Forsamling. Jeg maa derfor sige, at forsaavidt der skal indgives en Adresse til Hans Majestæt, maa jeg ansee det for det ene Rigtige at lade netop et saa bestemt Ønske om Noget, der ikke engang